

Мистецтво створення квіткових композицій

Дячук П.В. Перфільєва Л.П.

Рідко коли свято обходиться без зрізаних квітів, що надають особливої урочистості.

У мистецтві складання букетів, мабуть, найбільше процвітали японці.

У країні сонця – Японії люди вклонялися квітам ще до VI ст. нашої ери. Вони вважали, що в кожній квітці живе дух та бог землеробства. Але в VI сторіччі нашої ери в Японію з Китаю приходить буддизм. Буддистський рай та культ поклоніння квітам, що був в японців до цього, поєдналися разом. На височині храму стояли статуї Будди, а з обох боків статуї знаходилися дві великі вази для високих композицій з квітів, що мали філософське значення. Композиція будувалась з семи пагонів, кожен з яких означав буддистський порятунок Всесвіту...Майстри культури ікебана виконували їх в стилі Рикка.

В основу ікебани закладені певні принципи. В Японії ікебани («іке» - діти, «бана» квіти) називають любую композицію з квітів. Для мистецтва східних країн характерна любов до лінії. Вона має перевагу над формою і кольором. В ікебанах європейських країн навпаки - форма і колір на першому плані.

Колись ікебана відображала філософські концепції буддизму, а зараз це вчення про природу в якому відображається швидкоплинність часу: минуле – розкриті повністю квіти з додаванням стручків бобів, сухих гіллячок; сучасне – в букеті половина пуп'янок, половина квітів а також зелені листки та пагони; майбутнє – тільки пуп'янки та бруньки на весняних гіллячках.

Оскільки композиції Рикка що означає «квітки, які стоять», призначалась для окраси храму, то їх виготовляли виключно чоловіки. Майже 1000 років жінкам в Японії не дозволяли навіть думати про творчість складання букетів. Тільки в XVI ст. з привезенням християнства

португальцями заборону зняли. Жінки швидко засвоїли основні правила Рикка і зробили новий стиль «Сейка». Це є маленькі композиції які розташовували у заглиблених місцях дому (домашній олтар), де крім цих композицій вішали списки померли родичів та добрі побажання для них.

Ікебану недаремно називають скульптурою з квітів. Адже для того щоб скласти ікебану, потрібно мати художній смак, особливе бачення світу, любов до природи. Художник, який складав ікебану, вкладав у неї певний зміст, композиція символізувала світобудову, одні квітки уособлювали гори, другі — пагорби, треті — водоспади, четверті — місто.

Ікебана в стилі Рикка могла сягати заввишки 1,5 м і навіть більше, а завширшки — близько 1 м. Найчастіше тут використовувалися гілки сосни, білі квітки символізували водоспади, гілки квітучих чагарників позначали пагорби.

Такі композиції встановлювалися в будинках і повинні були відповідати різним подіям у житті людей, причому з кожного приводу складався букет за певними правилами. Так, ікебана, складена з нагоди від'їзду самурая — японського воїна, не повинна була містити квітки камелії, яку раніше називали трояндами) тому що, в'янучи, вони відриваються від стебла, що в японців асоціювалося з відрубаною головою. Не можна було складати композиції і з чотирьох квіток, тому що по-японськи «чотири» — «сін», що звучить так само, як слово «смерть».

У XVI столітті з'явився новий напрямок у складанні квіткових композицій, що отримав назву Нагеїре, що в перекладі означає «викинуті квітки».

Ікебани, складені відповідно до цього стилю, є повною протилежністю композицій у стилі Рикка. Нагеїре має на увазі повну волю виконання, художник має великий простір, для своєї фантазії.

Цікавим є й інший напрямок під назвою Тябана. Ікебани, складені відповідно до принципів цього стилю, призначаються для спеціальної ніші в чайній кімнаті.

Ці композиції відрізняються лаконічністю й складені з невеликої кількості квітів, а часом навіть з однієї квітки або пуп'янка. Такі композиції нерозривно пов'язані з традиційною в Японії чайною церемонією.

У наш час в Японії існує багато напрямків у мистецтві складання ікебани, серед яких одним з найпоширеніших є ікебани школи Согецу, що означає «місяць і трави», яка була створена в 1926 році. Школа ця перебуває в постійному розвитку, композиції її відрізняються волею, сміливістю, для їх створення використовуються найрізноманітніші складники.

Однак не слід думати, що ці композиції зовсім вільні від будь-яких канонів. Вони складаються, як і раніше, у трьох площинах, що символізують Небо, Людину і Землю.

У наш час найчастіше складаються композиції двох видів: вертикальні - Нагеїре і горизонтальні - Морибана – «приморський пейзаж з видом на гору Сумисен», або «нагромаджені квітки».

Складаючи такі квіткові композиції, потрібно пам'ятати про несумісність деяких видів квітів. Резеда прискорює зів'янення квітів. Троянди як гвоздики і лілії зберігають свою свіжість довше, якщо стоять окремо, у сусідстві ж з іншими квітами вони стоять у вазі менше. Крім того, спілі яблука в композиції несприятливо впливають на квіти, які у близькому сусідстві з ними в'януть.

Однак є й сприятливі композиції, коли квіти, в одній вазі, позитивно впливають на тривалість життя сусіда. Так, гілочки жасмину продовжують життя троянди, конвалії й підсилюють їх аромат. Букет троянд збереже свіжість не тільки за допомогою пагонів хвойних рослин а і хвойний екстракт, який має бактерицидну дію та перешкоджає гниттю пагонів.

Подаруйте без приводу коханій людині букет квітів і ваш подарунок обов'язково оцінять. Даруйте квіти з душею, з радістю і не нехтуйте порадами професійних флористів.